

Filozofia kultury z elementami estetyki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Filozofia kultury z elementami estetyki
Kod przedmiotu	08.1-WH-FP-FKE-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filozofia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Roman Sapeńko, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat kluczowych teorii z zakresu filozofii kultury i estetyki.

Wymagania wstępne

Wiedza na zakresu historii kultury, historii filozofii; umiejętność posługiwania się podstawowymi pojęciami filozoficznymi.

Zakres tematyczny

Wykład:

1. Próby definiowania kultury.
2. Specyfika filozofii kultury i jej miejsce pośród innych dziedzin badań nad kulturą.
3. Główne paradygmaty badawcze w teorii kultury: ewolucjonizm, dyfuzjonizm, funkcjonalizm, konfiguracyjizm, strukturalizm, podejście lingwistyczne, krytyczne, neodarwinizm, i.in.
4. Wybrane problemy filozofii kultury: relacja natura-kultura, kultura a poznanie, rozwój kultury, kultura a świadomość, rola sacrum i profanum w kulturze, kulturotwórcza rola technologii i mediów, władza a kultura, kulturowe czynniki budowania tożsamości (gender, narodowość, religia, itp.), kulturowe formowanie ciała.
5. Społeczne miejsce sztuki, jej rola w obrębie kultury współczesnej (kultura masowa, dystans, dehumanizacja sztuki).
6. Klasyczne koncepcje estetyczne.
7. Estetyka nowożytna.
8. Klasyczna estetyka niemiecka – od Kanta do Hegla.

Ćwiczenia:

I. Wybrane koncepcje filozofii kultury:

- Spengler i zmierzch zachodniej cywilizacji;
- Psychoanaliza i kultura ograniczająca naturę;
- Plessner i Gehlen – kultura wspomagająca naturę;
- Cassirer – neokantyzm i teoria form symbolicznych
- Szkoła Frankfurcka, Ortega y Gasset – krytyczna teoria kultury, kultura masowa
- Heidegger, Gadamer, Ricoeur - hermeneutyczne ujęcie kultury

- Levi-Strauss – ukryte struktury kultury
- Bourdieu – habitus, pole i kapitał symboliczny jako determinanty kultury
- Foucault, Habermas, Fairclough – kultura w ujęciu teorii dyskursu
- Baudrillard, Zizek, Agamben – strategie krytyki kultury współczesnej
- McLuhan, Ong, Ulmer, Flusser – medialne determinanty kultury
- Kristeva, Haraway – feministyczna krytyka kultury’

II. Główne problemy estetyki współczesnej.

Dwudziestowieczne estetyki filozoficzne - fenomenologia, psychoanaliza, egzystencjalizm, marksizm i Szkoła Frankfurcka, hermeneutyka.

Inspiracje postmodernistyczne w teorii sztuki. Próby przełamania kryzysu współczesnej estetyki. Nietzscheańskie podstawy współczesnej krytyki estetycznej.

Modernizm jako zapowiedź ponowoczesnych problemów w ujęciu Zygmunta Baumana.

Dekonstrukcja modernizmu – Jaques Derrida, Jonathan Culler, Paul de Man.

Wzniosłość w koncepcji Jean-Francoisa Lyotarda.

Ustanowienie nowego pola współdziałania filozofii i sztuki. Propozycja Wolfganga Welscha

Metody kształcenia

Wykład: wykład syntetyczny, opisowy, analityczny, problemowy.

Ćwiczenia: dyskusja, praca z tekstem źródłowym, praca ze źródłami cyfrowymi

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i społeczeństwie	KF1_W11	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - praca pisemna	- Wykład - Ćwiczenia
Rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur	KF1_U20	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja	Ćwiczenia
Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną	KF1_U05	- dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - praca pisemna	- Wykład - Ćwiczenia
Wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym	KF1_K07	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja	Ćwiczenia
Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1. Logika, ontologia, epistemologia lub 2. Etyka, filozofia człowieka, filozofia społeczna lub 3. Filozofia kultury, estetyka	KF1_W15	- dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - praca pisemna	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Egzamin pisemny, dyskusja problemowa,

Ćwiczenia: weryfikacja przygotowania do zajęć, punkty za aktywność na zajęciach, krytyczne notatki o tekstach źródłowych.

Literatura podstawowa

Literatura podstawowa:

1. Baldwin Elain i inni, Wstęp do kulturoznawstwa, Zysk i spółka, Poznań 2007.

2. Dziemidok Bogdan, Główne kontrowersje estetyki współczesnej, Warszawa 2002.
2. Godlewski Grzegorz, Antropologia słowa.
3. Godlewski Grzegorz i in., Wprowadzenie do wiedzy o kulturze.
4. Gołaszewska Maria, Estetyka i antyestetyka
5. Konersmann Ralf, „Filozofia kultury. Wprowadzenie.
6. Mancel Andrzej, Antropologia kultury.
7. Morawski Stefan, Na zakręcie: od sztuki do posztuki.
8. Nowicka Ewa, Świat człowieka - świat kultury
9. Rosińska Zofia, Joanna Michalik, Co to jest filozofia kultury.
10. Tatarkiewicz Władysław, Historia estetyki, (T.1: Estetyka starożytna, T.2: Estetyka średniowieczna, T.3: Estetyka nowożytna).
11. Wilkoszewska Krystyna, Estetyki filozoficzne XX w.

Literatura uzupełniająca

1. Carroll Noel, Filozofia sztuki masowej. Gdańsk 2011.
2. Postmodernizm. Wybór tekstów, red. R. Nycz.
3. Teoretycy, pisarze artyści o sztuce. Od starożytności do 1500. Wyb. i oprac. Jan Białostocki. Warszawa 1985.
4. Teoretycy, pisarze artyści o sztuce. 1500 - 1600. Wyb. i oprac. Jan Białostocki. Warszawa 1988.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 15-06-2020 22:13)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ